

SODANKYLÄ 207
Historiallinen aika

Peruskartta 3714 ~~07~~ SATTANEN
x = 7498 80
y = 3489 68
z = 190 m

Kersilö, Antinkangas

Talonpaikka historialliselta ajalta.

Kohde sijaitsee Sodankylän Petkulan kylässä noin 19 km pohjoiskoilliseen Sodankylän kirkolta Kitisen itäpuolisella Antinkankaalla Kersilönsuvannon kohdalla. Alueelle pääsee Moskuvaaran tieltä kääntyvää vanhan lossin paikalle johtavaa tietä, jolta noin 120 metriä ennen rantaa erkanelee metsätie kohti etelää. Kohde on tämän tien varrella noin 220 metrin päässä. Alue on lähinnä kuivahkoa hiekkapohjaista mäntykangasta.

Kyseessä on vanha talonpaikka, talonpoikaistalon ja siihen liittyneiden ulkorakennusten jäänteet peltoineen. Seuraavassa lyhyt luonnehdinta jäänteistä. Jäänteiden numerot viittaavat samalla oheiseen piirrokseseen.

1. Päärakennuksen sija. Laajuus N-S-suunnassa 5 – 6 metriä ja E – W suunnassa 4 – 5 metriä. Osin kaiveltu ja ehkä pukittu, jollain työkoneella. Laidat epäselvät. Vaurioita lukuunottamatta hyvin maatonut. Lounaiskulmassa kiukaan jäänteitä, jotka levinneet lattia-alueen ylle. Pohjoislaidalla kuopanne, josta turpeen alta palanutta kiveä ja leikattua aterialuuta.
2. Kiviraunio, jossa palanutta kiuaskiveä. Laidat epämääräiset. Koko noin 5 x 5 metriä.
3. Rakennuksen sija. Mitat noin 5 – 6 x 5 – 6 metriä. Keskiöosa matalana painaumanä.
4. Rakennuksen sija. Koko noin 3 x 3 metriä. Jäljellä vain turpeen alaiset peruskivet.
5. Kuopanne, jossa vallit. Valleineen läpimittaa noin 4,5 m, josta kuoppaa 2 m. Syvyyttä noin 80 – 100 cm. Itäreuna osin tien tuhoama.
6. Painauma. Halkaisija noin 3 m ja syvyys 60 – 70 cm. Ei valleja.
7. Pieni painauma. Epämääräinen.
8. Pelto, joka nykytilassa kasvaa heinää. Merkitty peruskartalle.

Kyseessä on siis selvästi talonpoikainen jäännös. Rakennuksen sisälle tehty koeruutu paljasti likaisen nokikerroksen. Mitään esineitä ei löydetty. Rakennuksensijan lounaiskulmalla kasvoi petäjä, jolla on varmaankin ikää kymmeniä vuosia, sillä sen tyven läpimitta oli yli 40 cm. Se, ettei alueelta löytynyt esimerkiksi vanhaa lasia tai tiiltä, viittaa yhdessä jäänteiden maatumisasteen kanssa siihen, että rakennus saattaa edustaa aluetta ajatellen hyvinkin varhaista talonpoikaista vaihetta. Allekirjoittaneelle jäi se käsitys, että kyseessä voi olla jopa 1800-lukua vanhempi jäännös.

Kohde on tarkastettu 25.9.1993

Kylä: Kersilö

R:No: 2:11

Kartat: Luonnospirros jäännösten keskinäisestä sijoittumisesta

Ote peruskartasta 3714 ~~11 MOSKUVAARA~~, p. 1989.

OF SATTANEN

Kempeleessä 6.2.1994

Mika Sarkkinen

SODANKYLÄ
KERSILÖ
ANTINKANGAS

Talonpohja, hist.aika.

Numerointi viittaa kertomukseen.

